პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

წელიწადი პირველი

ს. კ. პ.
ცენტრ. და თბილისის
კომიტეტის და
საქრევკომის
ორგანო.

11 ოქტომბერი
სამშაბათი

1884 განაჩენი 14-ის პროცესის გზით: 8-ს მიესაჯა სიკვდილი; სასიკვდილო მოიყვანეს 2-ის მიმართ: დანარჩენი შლისელბურგის ციხეში ჩასვეს.

1884 ლონდონში მიტინგზე სხვა და სხვა ქვეყნების მუშების მონაწილეობით დადგენილი იქნა მუშათა საერთაშორისო საზოგადოების—I ინტერნაციონალის შექმნა.

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, კრუზენშტერნის ქ., № 4. რედაქცია ღიაა ყოველ დღე გარდა [illegible] უქმეებისა დილ. 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 1476. მდივნის № 19 საერთო №

გაზეთის და ფასი
და გაცემა სწარმოებს საქართველოს ცენტრალურ გამგეობის განყოფილებაში, რუსთაველის ქ., № 4.
ტელეფონი №

დღიური

რუსეთ-პოლონეთის წარმომადგენლებმა შეთანხმებას მიაღწიეს უკანასკნელ ნოტებში [illegible] სადაო საკითხებში.

რ. ც. ა. კომიტეტმა გამოაცხადა [illegible] ფო. ბანკის დაარსების შესახებ.

იტალიის მთავრობამ ნება არ დართო ამხ. ლუნაჩარსკის იტალიაში შესვლაზე, კომპარტიის ყრილობაზე დასასწრებად.

სამოქალაქო ომი ამერიკაში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

№ 182 სამშაბათი, 11 ოქტომბერი, 1921 წ. ყოველდღიური გაზეთი სამშაბათი, 11 ოქტომბერი, 1921 წ. № 182

ჩვენი აგიტაცია

საგიტაციო მოღვაწეობა ეს ერთი უმთავრესთაგანი დარგია ჩვენი ყოველდღიური პარტიული მუშაობის. მისი სისტემატიური და მიზანშეწონილად წარმართვა, მიმდინარე მომენტის მრავალ საჭირბოროტო კითხვებიდან უმნიშვნელოვანესის გამოყოფა და მათზე მასების ყურადღების მიპყრობა არის ერთი დიდი ამოცანა. ჩვენი საერთო პარტიული მუშაობის სისტემაში მისი გადაუჭრელობა დიდი დამაბრკოლებელია ამ მასების პოლიტიკურად აღზრდისათვის, რომელზედაც ჩვენ უნდა გავაფართოვოთ ჩვენი პარტიული გავლენა, ან განვამტკიცოთ უკვე რამოდენიმეთ მიღწეული ასეთი გავლენა. ხოლო შემჩნეულია კი, რომ მასებს აღარ აკმაყოფილებს ის ფორმები აგიტაციის, რომლებიც ამდენხანს იყო ხმარებაში. ჩვეულებრივ კრებებს ეგრედ წოდებულ მომენტზე ესწრებიან რამოდენიმეთ სიხარბით, ის აღარ იტაცებს მრავალ ასეთ კრებებზე შეკრებილ მასებს და ამრიგად პოლიტიკურ-განმანათლებელი მუშაობა პარტიის ზოგიერთ ალაგას ამით ფერხდება და ვერ ვითარდება. ეს მოვლენა არ არის დამახასიათებელი მხოლოდ ჩვენთვის. მას ადგილი ჰქონდა და აქვს დღესაც რუსეთში და ბუნებრივია ამ ნაკლის გამოსასწორებლათ მიღებული სათანადო ზომები. ეს ზომები შეეხება პარტიული აგიტაციის ფორმის შეცვლას. ეს ფორმებია: ზეპირი ანუ „ცოცხალი გაზეთი“, პოლიტიკური გასამართლება, დისპუტები, ცოცხალი საუბარი. რაც უფრო მეტი საშუალება ეძლევა კრებაზე დამსწრეთ აქტიურათ მიიღონ მონაწილეობა კითხვის გარჩევაში, რამდენადაც უფრო მასა ხდება არა ობიექტათ ასე ვსთქვათ, არამედ სუბიექტათ აგიტაციის, რამდენადაც ის იძულებული არ არის იყოს მხოლოთ მსმენელი ორატორის, იმდენათ მეტი სიცხოველით ატარებს საგიტაციო კრება, მით უფრო ნაყოფიერი ხდება პოლიტიკურათ გავლენა ასეთი კრებების და მეტ კვალს სტოვებს ის მასებში. პროვინციის მრავალ ადგილებში, სადაც კრებები და მიტინგები ძვირათ ეწყობა, ცხადია, კითხვა აგიტაციის წარმოების ფორმის შესახებ არც წამოჭრილა ჯერ. აგიტაციის ფორმის გამოცვლის შესახებ ნაკლებათ შეიძლება ლაპარაკი ისეთ კრებების ან მიტინგების შესახებაც, რომლებიც მოწვეულნი არიან რაიმე არა ჩვეულებრივი მოვლენის გასაშუქებლათ, რომელიც ყოველ მომენტში იკრებს თავისკენ ქვეყნის მთელ ყურადღებას და შეეხება უმეტესს საკითხს ამ თუ იმ დროის. ლაპარაკია მხოლოდ იმ სისტემატიურ საგიტაციო კრებებზე, რომელიც იმართება ცხოვრების ნორმალური მიმდინარეობის [illegible] არემოებებში და ისიც იქ, სადაც შეუწყვეტელი პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა სწარმოებს. ასეთ ალაგას და ასეთ პირობებში აუცილებელი ხდება აგიტაციის ფორმების შეცვლა.

ჩვენი აგიტატორული ძალები უნდა გადავიდნენ სწორედ ასეთი მუშაობის ტიპზე იქ, სადაც ძველმა ფორმამ აგიტაციის შესწავლა ინტერესი კრებებისა და, რამოდენიმეთ, პოლიტიკური კითხვების. მასების მეტი აქტიურათ ჩარევა საგიტაციო მუშაობაში, მათი სხ მუშაო დაწესებულებებისათვის საინტერესო კითხვების წამოყენება და გარჩევა, მეტი დაახლოვება მათ ყოველდღიურ პრაქტიკასთან, ყოველდღიური ცხოვრების საჭირბოროტო კითხვებთან, აგიტაციის შინაარსის გაფართოება უმნიშვნელოვანესი კითხვების ან შედარებით მორეულების; ცოცხალი გაზეთი, საუბარი, პოლიტიკური გასამართლება, დისპუტები—აი ის გზა, რომელზედაც ჩვენ უნდა შევდგეთ, რომ მუშაობა გაცხოველდეს, და პარტიამ თავისი გავლენა შეინარჩუნოს და გააფართოვოს სულ ახალ და ახალ მასებზე.

მუშათა გაფიცვების ტალღა საფრანგეთში

საფრანგეთში დიდმნიშვნელოვანი ამბები ხდება.

ანტანტის კოალიციაში ეს ქვეყანა წარმოადგენდა ყველაზე უფრო აქტიურ მონაწილეს ომის დროს. ყველაზე უფრო მას დაატყდა თავზე ომის საშინელებანი. მთელი უმდიდრესი რაიონები მისი მიწისთან გასწორდა. ნაციონალური სიმდიდრე განიავდა, მეურნეობის უმთავრესი მამოძრავებელი ძალა, ომში გაჟლეტილი მუშათა მასები, ამოწყდა ან დასახიჩრდა, გაჭარბენებულს თავს დაადვა ათეულ მილიარდებით გამოთვლილი შინაური და საგარეო ვალი, ქალაქისა და სოფლის მეურნეობა მოიშალა და ასეთი საერთო გაპარტახებისა და დანგრევის პირისპირ დადგა მთელი ხალხი ამ ომის შემდეგ, რომელსაც, საფრანგეთის იმპერიალისტების მიერ შეთითხნილი იდეოლოგიის თანახმათ, უნდა მოეტანა ხალხისა განთავისუფლება, მილიტარიზმის სამუდამო შემუსვრა კონტინენტზე, მატერიალური და სულიერ კულტურული ამაღლება გერმანიის ეკონომიური ძლიერების განადგურების შემდეგ, ერთი სიტყვით შინაური ცხოვრების მდგომარეობის გაუმჯობესება,—და ხოლო მშრომელი მასების ეკონომიური შვება და ლხენა. ომის შემდეგმა წლებმა ეს ტკბილი სიზმარი საშინელ სინამდვილით შესცვალა და მწარეთ იქცა. თუ ასეთი მდგომარეობის გარკვევას და პესიმისტური გარემოების შეგნებას ხალხის მიერ, ომის დათავების შემდეგ პირველ დღეებში კიდევ ხელს უშლიდა ნაშთი იმის დროს გაბატონებული „გამარჯვებით“ იდეოლოგიის და „გამარჯვებით“ გამოწვეული „უნივერსალური ბედნიერება“ საფრანგეთის ნაციონალისტური წრეების, მათი შოვინისტური ვაკხანალია, რომელმაც ჩაითრია საკმაოთ ფართო წრეები საზოგადოების—დღეს ყოველივე ეს იფანტება, საგრძნობლადაც გაიფანტა. გამოფხიზლება დაიწყო, როგორც ეს ბუნებრივიც არის, პირველ ყოვლისა მუშათა კლასის და გლეხთა [illegible] კაცობას. ამის ნათლად მოწმობს სოფლის მეურნეობაში ჩამოშლილი მუშათა საერთო უკმაყოფილება, განსაკუთრებით სამრეწველო ცენტრების პერიფერიებში და ის ტალღა სამრეწველო პროლეტარიატის გაფიცვების, რომელიც მოედო ამ ბოლო ხანებში მთელ საფრანგეთს. 1) ცხოვრების სიძვირე, 2) მუდმივი მაზრის მიშლის გამო კაპიტალისტებისათვის შეუძლებლათ გამხდარი მსუქანი მოგების მიღებლობა და ამ მიზეზით გამოწვეული მათი ცდა დანაკლისის რამოდენიმეთ ანაზღაურების მუშათა ხელფასის საყოველთაო შემცირებით, 3) რეაქციონური კურსი მთავრობის, როგორც შიგნით ისე საგარეო პოლიტიკაში, მისი საშინაო და ახალი ავანტიურისათვის ამზადება ევროპაში—აი საერთოთ ის პირობები, რომელთა გავლენით მუშათა კლასი ფეხზე დგება და აქტიურ ბრძოლაზე გადადის დღეს საფრანგეთში. უკანასკნელი დეპეშები მოსკოვიდან და ბერლინიდან მოწმობენ სიმწვავეზე, რომელსაც იღებს ბრძოლა შრომასა და კაპიტალს შორის. ამ სიმწვავეს ხელს უწყობს ძლიერი კომუნისტური პარტია საფრანგეთის და სინდიკატების ის ნაწილი, რომელიც შედიან წითელ პროფკავშირების ინტერნაციონალში. „ხელფასის მომატება“ და „ძირს ომი“ აიღეთ ლოზუნგები ბრძოლის დასაწყისის პერიოდის. და ეს საკმაო შეიქნა, რომ ბრიანის მთავრობას სამხედრო ძალა დაეძრა გაფიცვის რაიონებისკენ და დღის წესრიგში ხიშტი დაეყენებინა. ეჭვი არ არის, რომ „Lunion sacrée“, ის სამოქალაქო ზავი, რომლითაც შებოჭილი იყო ომის გათავების პერიოდის ხანებშიაც საფრანგეთის პროლეტარიატი ბურჟუაზიის მიერ ხალხის და სოციალ გამცემლების ენერგიული ხელის შეწყობით, საბოლოოთ დაირღვევა და ამდენ ხანს დაუჩაგრული მოთმინებისა საფრანგეთის მავა იმპერიალისტური რეაქცია და კლერიკალური შოვინიზმი პირისპირ შეხვდებიან ბრძოლაში ჩაბმულ რევოლუციონურ ნაწილს საფრანგეთის პროლეტარიატისას. საფრანგეთია დღეს რეაქციის ბუდე უძლიერესი ([illegible]) რეაქციონური მთელ კონტინენტზე და პროლეტარიატის დიდი გამოსვლა, როგორათაც არ უნდა დამთავრდეს ის ახლო მომავალში, მაგარ ლაგამს ამოსდებს ამდენ ხანს ალვირ ახსნილ ავაზაკობას საფრანგეთის იმპერიალისტების და გააძლიერებს საერთო რევოლუციონურ ბრძოლას ევროპაში. მსოფლიო რევოლუციის დღეს მოქმედ ფრონტს, დიდი ბარიკადის ჩვენ მხარეს ახალი აქტიური წევრი ემატება და ის მნიშვნელოვან ძალით შეიჭრება რევოლუციის აქტივში. დაწყებული მოძრაობა საფრანგეთის პროლეტარიატის მაჩვენებელია იმისაც, რომ რეფორმისტულ ელემენტებს მუშათა კლასისა საფრანგეთში ხელიდან უსხლტებათ ოდესღაც მათი მორჩილი „სამწყსო“ და ის აშკარათ თავს იჭერის, რევოლუციონური ნაწილების შეგნებით, კომუნისტური ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ, რომელიც მიანიჭებს მას საბოლოო გამარჯვებას და რეაქციის დასამარხებს.

ახალი ეკონომიური პოლიტიკა

პრესაში უკვე არა ერთხელ აღნიშნულა, რომ საბჭოთა ხელისუფლების ახალი პოლიტიკა გაუგებარი რჩება არა თუ ბევრ უპარტიოთათვის, არამედ კომუნისტური პარტიის ზოგიერთ წევრებისთვისაც. სხვებისთვის ის შეიქნა რაღაც მოულოდნელი. ჩვენ უკვე არა ერთხელ აღვნიშნავს, რომ საბჭოთა ხელისუფლების ეგრედ წოდებული ახალი პოლიტიკა არის კომუნიზმის ტრადიციული პოლიტიკა წვრილ ბურჟუაზიული სტიქიის მიმართ, რომ ის [illegible] იყო უკვე „კომუნისტურ მანიფესტში“ 1847 წელს, რომ მას შემდეგ ამუშავებდნენ თავიანთ ნაწერებში ენგელსი და კაუცკი (ომის წინა პერიოდის), რომ მას ქადაგებდნენ ფრანგი კომუნისტები და სხვ. და თუ კიდევ მოიძებნებიან ამხანაგები, რომლებიც მასში ხედავენ რაღაც ახალს, თითქოს კომუნიზმის ძირითად პრინციპების საწინააღმდეგოს, ეს მხოლოდ იმას გვიჩვენებს, რომ ისინი ცუდათ არიან გაცნობილი კომუნისტურ პროგრამის განვითარებას.

ახალ ეკონომიური პოლიტიკის, უკეთ რომ ვთქვათ, კომუნისტურ ეკონომიური პოლიტიკის ძირითადი პრინციპი მდგომარეობს იმ დებულებაში, რომელიც წამოაყენა ჯერ კიდევ „კომუნისტურმა მანიფესტმა“. როდესაც პროლეტარიატი დაეპატრონება სახელმწიფო ძალა უფლებას, მან უპირველეს ყოვლისა უნდა აღწიოს შრომის წარმოების ნაყოფიერება და გაამრავლოს მატერიალური სიმდიდრის რაოდენობა. სხვა სიტყვებით, მან ეკონომიურათ უნდა გაამართლოს სოციალური გადატრიალება. ისტორიაში ერთი რეჟიმი მეორე სცვლიდა და ამასთან, ყოველი ახალი რეჟიმი მეურნეობის თვალსაზრისით ხდებოდა უფრო სასარგებლო და ნაყოფიერი ვიდრე ძველი. სწორედ ამაშია ახალი კლასის პოლიტიკური ბატონობის გარანტია. ამის გარეშე არც ერთ კლასს არ შეუძლია დიდი ხნით შეინარჩუნოს პოლიტიკური ბატონობა. მაშასადამე, პროლეტარულ დიქტატურის განმტკიცებისათვის ჩვენი მეურნეობა უნდა ავიყვანოთ განვითარების უმაღლეს საფეხურამდე და გავამრავლოთ საზოგადოების განკარგულებაში მყოფი მატერიალური სიმდიდრე.

სწორედ, ეს მიზანი აქვს უმთავრესათ დასახული საბჭოთა ხელისუფლების ეკონომიურ პოლიტიკას. მან გამოიყენა წარსული სამი წლის გამოცდილება და თავის მიზნის განსახორციელებლად წამოაყენა ინიციატივის განვითარება, ადგილობრივ ორგანოების, კოლექტივის და კერძო მწარმოებლების თვითმოქმედება. ამასთან ერთად, სახალხო მეურნეობის განვითარებისათვის საბჭოთა ხელისუფლებამ ანგარიში გაუწია მწარმოებლების პირად ინტერესებს, როგორც სასოფლო-სამეურნეო დარგში, ისე მრეწველობაში. მაგრამ როგორც ბრძენი პატრონი, რომელიც დგას სახელმწიფოებრივ თვალსაზრისზე, საბჭოთა ხელისუფლება ცდილობს, ხორცი შეასხას თავის დასახულ მიზნებს, ცალკე მოქალაქეთა და ჯგუფთა პირადი და სახელმწიფოებრივი ინტერესების გონიერი შეფარდებით. სწორედ ასეთია დედა აზრი ბოლო ხანის ყველა დეკრეტების, რომლებიც კი ეკონომიურ აღმშენებლობას ეხება. უწევს რა ანგარიშს გლეხობის წვრილ მესაკუთრეობის ინდივიდუალურ მისწრაფებებს, აფართოებს და აუმჯობესებს რა სასოფლო-მეურნეობას, საბჭოთა ხელისუფლება ამასთან ერთად აძლიერებს საერთო სახელმწიფოს რესურსებს და ამრავლებს იმ ნედლი მასალის და სანოვაგის ფონდს, რომელიც აუცილებელია მრეწველობის აღსადგენათ. როდესაც ანგარიშს უწევს მუშების პირად ინტერესებს, საბჭოთა ხელის უფლება ამასთანავე ცდილობს გააძლიეროს სამრეწველო პროდუქტების რიცხვი, რომაც ერთი მხრით ხელი უნდა შეუწყოს ინდუსტრიის შემდეგ განვითარებას და მეორე მხრით, აამაღლოს სასოფლო მეურნეობის ინტენსივობა ე. ი. შექმნას ახალი წყაროები მუშათა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და მრეწველობის გასავითარებლად და ს. ს. და სხ.

მაგრამ ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაში არის კიდევ ერთი ხაზი და სწორედ ის აფიქრებს ზოგიერთ ამხანაგებს. სამეურნეო შედეგების მაქსიმუმის მისაღწევად, საბჭოთა ხელისუფლებამ ანგარიში გაუწია არა თუ გლეხების და მუშების პირად მისწრაფებებს, არამედ ზოგიერთ ბურჟუაზიულ ელემენტების სურვილებსაც. ამის მაგალითს იძლევიან იჯარით გაცემის, თავისუფალ ვაჭრობის და სხვ. შესახებ დეკრეტები. სწორედ ამ დათმობას საბჭოთა ხელის უფლებისა მოწინააღმდეგენი, ხაზს უსვამენ როგორც „კაპიტალიზმის წინაშე კაპიტულიაციას“ და აღელვებენ ზოგიერთ ამხანაგებს. ისინი ხედავენ ამაში დიდ საშიშროებას კომუნიზმისა და საბჭოთა ხელის უფლების არსებობისათვის.

ჩვენ ვერ უარვყოფთ, რომ ცნობილი საშიშროება აქ, რასაკვირველია, არსებობს, კიდევ მეტი, პრესაში უკვე არა ერთხელ იყო აღნიშნული, რომ ამ დათმობაზე საბჭოთა ხელის უფლება იძულებით მიდის. სხვა პირობებში, მაგალითად, რომ დაგროვებული რესურსები და აგრეთვე პროლეტარიატის მიღწეული მაღალი ორგანიზაციული გამოცდილება, გვაძლევდეს საშუალებას საკუთარი ძალებით გამოვიდეთ კრიზისიდან, მაშინ, ცხადია, საბჭოთა ხელის უფლება არაფრით დათმობაზე არ წავიდოდა ბურჟუაზიულ მეურნეობისადმი. მაგრამ საქმეც იმაშია, რომ მუშათა კლასის ძლიერება—მის ხელში მყოფ წარმოებების ასამოძრავებლათ, არ კმარა არსებული რესურსები. ეს დამტკიცებულია სამი წლის გამოცდილებით. ამიტომ საბჭოთა ხელის უფლებას მოუხდა არჩევა და მისი არჩევანი გაჩერდა მსხვილ მრეწველობაზე.

რატომ? სრულიად უბრალო მიზეზის გამო. ისტორიული გამოცდილება ჩვენ გვარწმუნებს, რომ პოლიტიკური ძალა უფლება ეკუთვნის იმას, ვის ხელშიც არის მთავარი ეკონომიური სიმაგრეები. ყველა სახელმწიფოებში, ეგრედ წოდებულ დემოკრატიულშიაც, სადაც არის ერთი მხრივ მრავალ რიცხოვანი პროლეტარიატი და მეორე მხრით მრავალ რიცხოვანი წვრილი მესაკუთრეთა ჯგუფები (გლეხებისა და წვრილი ბურჟუაზიის), ნამდვილი ძალა უფლება ეკუთვნით მსხვილ ბურჟუაზიის მცირე ჯგუფებს, ბანკირების და კაპიტალისტების (ტრესტების) პატარა ჯგუფებს, რომლებსაც უპყრიავთ ხელში და მართავენ ინდუსტრიის მთავარ დარგებს (რკინის გზები, ნავთის წყაროები, ნახშირის მაღაროები, მძიმე ინდუსტრია და სხვ.) და პროლეტარიატის დიქტატურა რუსეთში დამყარებულია იმაზე კი არა, რომ თავისუფლებას [illegible] წვრილ-სახელოსნოებზე, შინა მრეწველობის ფაბრიკებზე და სხვ., არამედ იმაზე, რომ მას აქვს ხელში რკინის გზები, ქვეყნის ფინანსიური სისტემა (ახლო მომავალში შეიძლება ბანკებიც), მსხვილი ფაბრიკა ქარხნები და სხვ. ვისაც უნდა შეინარჩუნოს პროლეტარიატის დიქტატურა, მან ყველაზე ადრე უნდა უზრუნველჰყოს ეკონომიური [illegible], ე. ი. [illegible] და ნამდვილი პატრონობა მსხვილი წარმოების უმთავრეს დარგებში.

აქეთკენ მიისწრაფის საბჭოთა ხელისუფლების ახალი ეკონომიური პოლიტიკა, ის ანთავისუფლებს პროლეტარიატს წვრილმან ზრუნვიდან იმისათვის, რომ მთელი ყურადღება მიაქციოს, მთელი მისი ენერგია, ყველა მისი ძალები მოახმაროს მსხვილი მრეწველობის ამოძრავებას, ამაღლებას და თან და თანობით გაფართოვებას. ყოველივე დანარჩენი ამ შემთხვევაში თამაშობს დამხმარე როლს. ყველაფერი, რასაც შეუძლია დაეხმაროს ამ ძირითად მიზანს, ყველაფერი რასაც შეუძლია მოიტანოს ნედლი მასალის ახალი წყაროები, იარაღები და სხვა დასახმარებელი საშუალებანი მსხვილი მრეწველობისათვის, ყველაფერი ეს გამოსადეგია მუშათა კლასისათვის, ყველაფერი ეს აძლიერებს მის დიქტატურას. ამ თვალსაზრისით წვრილ და საშუალო წარმოების იჯარით გაცემა, რომლებსაც არ შეუძლია ამოძრავოს სახელმწიფომ თავის საშუალებებით ან თუნდაც რომ შეეძლოს, ეს საშუალებათა ეკონომიური დახარჯვით, და მსხვილი მრეწველობის შეფერხებით,—არა თუ დასაშვებია, არამედ სასურველი და აუცილებელიც. იმ პირობებში, რომლებშიაც ეს ზომა და ასეთივე სხვებიც, ტარდება საბჭოთა ხელისუფლების მიერ ხდება უვნებლათ, უარყოფითი მხარეები მაქსიმუმამდე ნელდებიან და დადებითი კი იმდენადვე მტკიცდებიან.

და მართლაც, ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებში ბატონობს კაპიტალისტის კერძო ინტერესი, მუშათა კლასის საერთო ინტერესები კი მას მსხვერპლად ეწირება. ბურჟუაზიულ საზოგადოებაში კაპიტალისტი გამოდის წარმოების იარაღების შეუზღუდველ მესაკუთრეთ და [illegible] (სწორედ ამიტომ) ისეთ სახელმწიფოს პატრონი, [illegible] ორგანიზატორული და რეპრესიული ძალებას, რომლებიც მიმართულია მშრომელთა მასების წინააღმდეგ და გაბატონებულ კლასის კაპიტალისტების სასარგებლოდ. ასეთ საზოგადოებაში ყოველგვარი ძალაუფლების და კერძო მესაკუთრეების ეკონომიური გავლენის გაფართოება მიმართულია პროლეტარიატის ინტერესების წინააღმდეგ.

მაგრამ საბჭოთა სახელმწიფოში საქმე სრულიად სხვანაირად მდგომარეობს, აქ წარმოებათა იარაღების პატრონი, ფაბრიკა-ქარხნების მესაკუთრე იჯარით გაცემულებისაც კი, არის პროლეტარული სახელმწიფო. აქ პოლიტიკური ძალა უფლება იმყოფება მუშათა კლასის ხელში და მთელი მისი ძლიერი და მძიმე აპარატი ყოველ წამში ემსახურება საკუთარ ინტერესებს და დაიცავს მათ თუ კი რამე საფრთხე მოელის. საბჭოთა სახელმწიფოში ბურჟუაზიულ ბატონობის უარყოფითი მხარეები [illegible] დაყვანილი, წინააღმდეგ, ის დადებითი მხარეები, რომლებიც მას აქვს და რომლებმაც ერთ დროს აიძულეს მარქსი ეცნო ბურჟუაზიის პროგრესიული ისტორიული როლი, შეიძლება გატარდეს საზოგადოებრივ ინტერესების საწინააღმდეგოდ კი არა, არამედ მის სასარგებლოდ, მუშათა კლასის საზიანოდ კი არა, არამედ მის საკეთილდღეოდ. პირველათ ისტორიაში საბჭოთა სახელმწიფო საშუალებას აძლევს მუშათა კლასს გამოიყენოს ბურჟუაზიის მიერ შექმნილი საწარმოვო ძალები საკუთარ ინტერესებისათვის, თავის ძალაუფლების განმტკიცებისა და ეკონომიური საძირკვლის გამაგრებისათვის. ამასთან, ინახავს რა თავის ხელში მთელ სახელმწიფო აპარატს, მუშათა კლასს საშუალება აქვს შეწყვიტოს თავის ცდა იმ შემთხვევაში თუ საბოლოოდ აღმოჩნდება, რომ ის საზარალო და არა სასარგებლო.

თუ ამხანაგები ჩაუკვირდებიან ამ ახალი ეკონომიურ პოლიტიკის ძირითად დებულებებს, მაშინ ისინი ყოველ ეჭვს და შიშს მიატოვებენ და შეიგნებენ, რომ ამ პოლიტიკით საბჭოთა ხელის უფლება შედგა პროლეტარიატის პოლიტიკურ დიქტატურის გაძლიერების სრულიად სწორ გზაზე ეკონომიური საფუძვლის გამტკიცების საშუალებით. „იზვ.“

ი. სტეკლოვი.

საბჭოთა რუსეთი და პოლონეთი

მოსკოვი, 10 ოქტ. (რადიო) (გარეშე საქმეთა სახალხო კომისარიატისაგან). უკანასკნელ ხანებში რუსეთ-პოლონეთის ურთიერთობის გართულებასთან დაკავშირებით ვარშავაში მოლაპარაკება წარმოებდა პოლონეთში რ. ს. ფ. ს. რ. წარმომადგენელ კარახანსა და ვიცე მინისტრ დომბსკის შორის. მხარეებმა შეთანხმებას მიაღწიეს ყველა სადაო საკითხებში, რომელნიც წამოყენებული იყვნენ ნოტების უკანასკნელი გაცვლა-გამოცვლის დროს.

ნაუენი, 8 ოქტ. გერმანიის რადიო იუწყება: პოლონეთსა და რუსეთს შორის სრული შეთანხმებაა მიღწეული რიგის ხელშეკრულობის ასრულების საკითხის გამო.

წითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი

სრულიად რუსეთის აღმასრულებელ კომიტეტის მე-4 ყრილობა.

სმიდოვიჩის სიტყვა.

მოსკოვი. 7 ოქტომბერი (რადიო).

სმიდოვიჩმა თავის სიტყვაში აღნიშნა, რომ გარდა თესვის ამოცანების ჩვენ წინ დგას გადაუდებელი ამოცანა—მოსახლეობის გამოკვება—ახალ მოსავლამდის, ამისთვის საჭიროა ადგილობრივ შეწირულებათა ნებაყოფლობითი მოგროვება. ყველა მოსავლიან გუბერნიიდან ჩვენ გვესაჭიროება თითო ვაგონ პურის მიღება.

ამხ. კამენევის სიტყვა.

ამხ. კამენევი ლაპარაკობს საზღვარ გარეთულ შეწირულებათა მიღებაზე. საერთო ჯამი რუსეთის შიმშილობის საქმის შემოწირულების სახით 5 ოქტომბრისთვის უდრის 567.000 ფუთს, საზღვარ გარეთის სურსათი მშვენიერი ღირსებისა: საუკეთესო ამერიკული თეთრი ფქვილი, დასქელებული რძე, შაქარი და კაკაო.

რეზოლუცია დამშეულთა დახმარების მოხსენების შესახებ.

სრულიად რუსეთის აღმასრულებელი კომიტეტის სესიის მიერ კამათის შემდეგ მიღებულ იქნა რეზოლუცია: სესია მიესალმება იმ ენერგიას და უანგარო აღფრთოვანებას, რომელიც განსახიერდა დამშეულთა დახმარების საქმეში მუშათა და გლეხთა ფართო მასების მხრივ, და აღნიშნავს შესამჩნევ გამარჯვებას სიმშილთან ბრძოლის პირველ ნაბიჯებში, განსაკუთრებით 12.000.000 ფუთი სათესლის მიწოდებით. რეზოლუცია მტკიცეთ აღნიშნავს, რომ დახმარების მოწოდებამ სათანადო გამოძახილი იპოვა საზღვარ გარეთის პროლეტარიატის და შეძლებულ კლასების პატიოსან მოქალაქეთა შორის.

კერძოთ, აღნიშნულია მოღვაწეობა არის, ნანსენის, ნორვეგიის, გერმანულ წითელ ჯვრის, კვაკერთა საზოგადოების და სხვათა. რეზოლუცია ჰკიცხავს ამ მთავრობებს, რომელნიც სიტყვით დახმარებას პირდებიან და საქმით კი ცდილობენ შიმშილი კონტრ-რევოლუციონურ მიზნებისთვის გამოიყენონ. სრულიად რუსეთის აღმასრულებელი კომიტეტი, სიმშილთან ბრძოლის შემდგომ მიზნებისთვის აღიარებს: საჭიროთ ცნოს სასწრაფო დახმარება; ამ ხანამდის არსებულ დახმარებას მიეცეს მუდმივი და ფართო ხასიათი, როგორც საბჭოთა დაწესებულებების და ორგანიზაციების, ისე მუშათა და გლეხთა ფართო მასების მხრით ნებაყოფლობის მუდმივი გადასახადით ახალ მოსავლამდე. საჭიროთ იქნას ცნობილი, მიწათ მოქმედების სახალხო კომისარიატის ხელმძღვანელობით წარმოებულ მუშაობის ფართო ფარგლებში განვითარება გლეხთა მეურნეობის გასაუმჯობესებლად მელიორაციის, სათეს ადგილთა გაფართოვების, მიწის დამუშავების საუკეთესო იარაღების შექმნის გზით, რომ გლეხთა მეურნეობას შეძლება ჰქონ-

ეროვნული საკითხი ჩვენში

VII.

პროლეტარული რევოლუცია.

„ეროვნული ბრძოლა“.

1.

კაპიტალიზმმა ევროპაში ხუთი-ექვსი საუკუნის განმავლობაში მიაღწია განვითარების ისეთ საფეხურს, რომლის შემდეგ იწყება ძველი ქვეყნის ნგრევა და ახლის შენება, იწყება მსოფლიო რევოლუცია.

რევოლუცია! არც ერთი სიტყვა არაა ნახმარი ადამიანის ლექსიკონიდან იმდენნაირი მნიშვნელობით, არც ერთი სიტყვა არ იწვევს ადამიანის წარმოდგენაში იმოდენ მრავალფეროვან სურათებს და არ იტაცებს ისე მაღლა სულსა და გულს მისას, როგორც სიტყვა რევოლუცია.

ის გვიხატავს კაცთა საზოგადოების დუღილს, მის თვალწარმტაც ხანძარს, როცა საზოგადოება განვითარების ერთი საფეხურიდან შემდეგზე, უფრო მაღალზე ადის. ეს არის უდიდესი ისტორიული „ნახტომი“ საზოგადოების მიერ ჩადენილი.

მაგრამ ეს დუღილი, ეს ხანძარი მაშინ იწყება; ეს „ნახტომი“ მაშინ ხდება, როცა საზოგადოების შინაგანი კლასობრივი წინააღმდეგობა განვითარების უმაღლეს წერტილს აღწევს და კლასთა შორის ბრძოლა მეტათ იწვავდება. მაშინ ძველი საზოგადოებრივი ფორმა ირღვევა და ახალი ჩნდება. ასე მოხდა ფეოდალიზმიდან კაპიტალიზმში გადასვლის დროს, ასე მოხდება და უკვე ხდება კაპიტალიზმიდან სოციალიზმში ანუ კომუნიზმში გადასვლისას.

და აი ამ გადასვლას, ამ უდიდეს და ულრმეს რევოლუციას კარლ მარქსი მოკლეთ, მაგრამ მკვეთრათ შემდეგნაირათ ახასიათებს:

„კაპიტალისტურსა და კომუნისტურ საზოგადოების შორის ძევს ხანა რევოლუციური ერთის მეორეთ გარდაქმნისა. ამ ხანას შეეხამება გარდამავალი პოლიტიკური ხანაც და ამ ხანის სახელმწიფო არ შეიძლება იყოს სხვა რამე, თუ არა, პროლეტარიატის რევოლუციური დიქტატურა“, (იხ. წერილი ბრაკესადმი, 1875 წ. 5 მაისის, რომელიც პირველათ დაბეჭდილია მხოლოთ 1891 წ. „Neue Zeit“ IX 1.)

როგორც ხედავთ სახელმწიფო ამ რევოლუციის დროს არის პროლეტარიატის დიქტატურა. მაშასადამე ის წარმოადგენს იმ „განსაკუთრებულ“ ძალას, რომელმაც უნდა დაიმორჩილოს განსაზღვრული კლასი—ბურჟუაზია.

პროლეტარიატი კი არის კაპიტალისტური საზოგადოების ყველაზე უფრო დაჩაგრული, გაყვლეფილი კლასი, რომელიც იბრძვის თავისი კლასობრივი ინტერესებისათვის და რადგან ეს ინტერესები მთელი საზოგადოების შემდეგი განვითარების იგივე ინტერესებია, ამიტომ ამ კლასის ბრძოლა ჰქმნის ამ საზოგადოების ახალ ფორმას, ახალ ცხოვრებას.

ამ გვარათ ამ დიდ რევოლუციურ ხანაში პროლეტარიატის დიქტატურა ანუ სახელმწიფო არის ახალი საზოგადოების შემოქმედი.

გამოდის, რომ პროლეტარიატი, როგორც კლასი სახელმწიფოს საშუალებით ჰქმნის ახალ საზოგადოებას, ე. ი. კომუნიზმს. ამ დასკვნას სავსებით ამართლებს რუსეთის მიმდინარე დიდი რევოლუცია, განსაკუთრებით 17 წლის ოქტომბრის დღეებიდან დაწყებული.

ახლა ვკითხოთ: რა ბედი ეწვია ამ რევოლუციაში ერს, ეროვნებას და რა როლს ასრულებს იგი ამ პროცესში?

ეს რომ მემარცხენე ნაციონალ—ფედერალისტებს ვკითხოთ ასე გვიპასუხებენ: **„შეუძლებელია იქვეც შევიტანოთ ეროვნული საქმის გამარჯვებაში. ერების ცხოვრება ეროვნულათ გაიმარჯვებს. ერების მომავალი—ფედერაციაა“**... (ხაზგასმა ჩემია, რ. ქ.) **„დღეს რევოლუციონური მხოლოდ დაჩაგრულ ერის მუშათა კლასია და არა საზოგადოდ მუშათა კლასი“**. (აქ კი ხაზგასმა თვითონ ა. ტ-ს ეკუთვნის.)... „მაშინ, როცა გერმანიამ ომი წააგო და დაკარგა კამერუნი, ტოგო, სამოა, ბისმარკის არქიპელაგი და მთელი ჰეგემონია მცირე აზიაში—გერმანიაში კაუცკის და ბერნშტეინს წინადაგი გამოეცალა, სადაც **ჯერ გილფერდინგი გაბატონდა და შემდეგ კარლოს ლიბკნეხტის ძალა. (?!)** (ხაზგასმა ჩემია, რ. ქ.) „**კლასობრივი ჩაგვრა მუშათა კლასის ბრძოლამ შეამსუბუქა ძალიან.** (ხაზგასმა ავტორისაა, რ. ქ.)... კლასობრივი ჩაგვრა კი არ არის თანამედროვე იმპერიალიზმის უმთავრესი საფუძველი, არამედ მთელი ერების ჩაგვრა—აი მისი მთავარი ძარღვი... თანამედროვე იმპერიალიზმის უმთავრესი ლუკმა კლასი კი არაა, ერებია, ამიტომაა ვინც მთავარ ყურადღებას მარტო კლასობრივს აქცევს, ის რევოლუციის ტალღას სცილდება, ხოლო ვინც დაჩაგრული ერების საქმეს განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს, ის განსაკუთრებულ სამსახურს უწევს რევოლუციას... **სამშობლო მუშის საფუძველია, ეროვნება მუშის სიცოცხლეა**“. (იხ. „ტრიბუნის“ მე 18 №-ში მოწინავე წერილი: „პასუხი“).

გამოდის: რაკი „სამშობლო მუშის საფუძველია, ეროვნება მუშის სიცოცხლეა“, რაკი კლასობრივი ჩაგვრა კი არ არის თანამედროვე იმპერიალიზმის უმთავრესი საფუძველი, არამედ მთელი ერების ჩაგვრა“, ამიტომ მუშათა კლასმა (პროლეტარიატმა) უმთავრესი ყურადღება ეროვნულ ბრძოლას, ეროვნებას და „ეროვნულ მოძრაობას“ უნდა მიაქციოს, ჩაუდგეს სათავეში ამ მოძრაობას და რევოლუცია სრულ გამარჯვებამდე მიიყვანოს.

დიახ ეს ასე ლოღიკურია, მაგრამ ისტორიულ კლასობრივმა თვალსაზრისმა და ანალიზმა ეს სულ წინააღმდეგ დასკვნამდე მიგვიყვანა და ვისაც სურს ისტორიულ პროცესში ჩაერიოს და მონაწილეობა მიიღოს, აქტიურობა გამოიჩინოს, მან ისტორიული ლოღიკით უნდა იხელმძღვანელოს და არა ფორმალური „მეტაფიზიკური“ ლოღიკით, როგორც ეს ხსენებულ ფედერალისტებს სჩვევიათ—განსაკუთრებით განსაკუთრებულ მოსამსახურეს რევოლუციისას, მოქ. თედო ღლონტს.

განვიხილოთ ზემოთ ამოწერილი დებულებები ჩვენი თვალსაზრისით.

კაპიტალიზმის პირველ საფეხურზე „ერთი ერის, ერთი სახელმწიფოს დროშის ქვეშ“ ბურჟუაზიის მეთაურობით და ხელმძღვანელობით შემოკრებილ იქნა ერის მშრომელი ელემენტები დიდრონ სახელოსნოებში, სადაც საქონლის დამზადება გაჩაღდა მასიური, მსხვილი ფორმით მეტათ ვრცელი ბაზრისათვის, მაგრამ წარმოებაში მანქანა ჯერ კიდევ არ იყო შემოღებული, ეს იყო მანუფაქტურის ხანა. განვლო დრომ, გაჩნდა მანქანა, მან მთავარი ალაგი დაიკავა წარმოებაში და მაშინ წარმოების წესიც და სახეც ძირიანათ შეიცვალა. ახლა დამკვიდრდა მსხვილი მანქანური ფორმა, რომელმაც შესაძლოთ გახადა წარმოებაში არა დახელოვნებულ მუშებსაც მონაწილეობა მიეღოთ. ამ გარემოებამ თვითი მრეწველობის მუშები ორ კატეგორიათ გაჰყო: დახელოვნებულ, მანუფაქტურულ მუშებათ და „უბრალო“ ანუ შავ მუშებათ. და აი კაპიტალის უცხო ქვეყნებში გასვლის ხანაში, როცა ერთი ერის კაპიტალისტი სხვა ქვეყნებში თავის კაპიტალს მიეზიდებოდა სამრეწველო საქმეში დასაბანდებლად იქ მას თავის ქვეყნიდან თავისი ერის შვილებიც, დახელოვნებული მუშებიც თან მიჰყავდა, ვინაიდან მას იქ, ადგილობრივათ ასეთები არ ეგულვებოდა. სამაგიეროთ იქ იგი „უბრალო“ მუშებს ბლომათ პოულობდა და მათ დაუზოგველ ექსპლოატაციას, რა თქმა უნდა, სულაც არ თაკილობდა. იგი ერთნაირათ ყულფდა თავის „მამულიშვილს“, დახელოვნებულ მუშას და უცხოერის „უბრალო“ მუშას. ამით მათ ერთ უღელში აბამდა და საერთო კლასობრივ გრძნობა აზრს უღვივებდა, ინტერნაციონალობას, „კოსმოპოლიტობას“ აჩვევდა. ასეთ პირობებში დახელოვნებული მუშისთვის „სამშობლო“ აღარ არსებობდა იმ აზრით, რა აზრითაც ეს „უბრალო“ მუშისთვის არსებობს, მაგრამ მეორე მხრით, „უბრალო“ მუშა კაპიტალისტთან ბრძოლაში თავს უმწეოთ გრძნობდა და ერთათ ერთ ხელმძღვანელს და მეთაურს აქ დახელოვნებულ მუშაში ხედავდა. ამნაირათ განმტკიცდა კლასობრივი კავშირი და სოლიდარობა მუშათა ამ ორ კატეგორიას შორის, და ეს მით უფრო, რომ მიმოსვლის საშუალებათა განვითარებამ ერთი მხრით, ხოლო მეორე მხრით ტეხნიკურმა წარმატებამ კვალიფიციური შრომის უმთავრესათ მანქანებით შეცვლამ შეჰქმნა პირობები, რომლის ძალით უცხოეთში გადასახლება და გადასვლა-გადმოსვლა „უბრალო“ მუშებმაც დაიწყეს. ასე რომ სამშობლო მალე მათაც ხელიდან გამოეცალათ და მუშათა კლასი საერთოთ „უსამშობლოთ“ დარჩა. ჯერ კიდევ 1900 წელში მე ვნახე ბაქოს სამრეწველოებში ერთათ თავმოყრილი სხვადასხვა ერის და ხალხის წარმომადგენლები—მუშები, როგორც დახელოვნებულნი ისე „უბრალონი“: რუსები, პოლონელები, ლიტველები, ჩეხები, ნემცები, მერე: თათრები, სომხები, ქართველები, ლეკები და სხვა და სხვ. ამათი სამშობლო გეოგრაფიულათ, რასაკვირველია სხვადასხვა იყო, მაგრამ, როგორც საფუძველი მათი ეკონომიური კეთილდღეობისა ეს იყო აფშერონის ნახევარ კუნძული და იქ განვითარებული ნავთის მრეწველობა. აი ეს კუთხე იყო მათი „საერთო სამშობლო“, ხოლო მათი საერთო მტერი იყო ისეთივე ინტერნაციონალური ჯგუფი, როგორსაც თვითონ შეადგენდენ, ე. ი. სხვადასხვა ერის წარმომადგენელი კაპიტალისტები: ინგლისის, ამერიკის, გერმანიის, საფრანგეთის, რუსეთის და სხვადასხვა ქვეყნების.

როგორც ხედავთ აქ ცხოვრებამ ერთიანათ გააბათილა „ეროვნული სამშობლო“, როგორც საფუძველი და შეჰქმნა „საერთო სამშობლო“. ამნაირათ მუშათა კლასი გახადა ექსტერიტორიალური კლასი, ისე როგორც მსხვილი ბურჟუაზია. თუ მსხვილი ბურჟუაზიისთვის არ არსებობდა გეოგრაფიული „სამშობლო“, როგორც ეკონომიური კეთილ დღეობის წყარო, ის მუშებისთვისაც აღარ იყო ასეთი წყარო.

აქ ნაციონალისტების [illegible]ლოთ, ხოლო მუშებისთვის სამწუხაროთ, უნდა აღინიშნოს მხოლოთ ის, რომ მუშისთვის არსებობდა და ახლაც არსებობს „სამშობლო“, როგორც „ეროვნული კულტურა“, მაშინ როდესაც ბურჟუაზიისთვის „ეროვნული კულტურა“, დიდ საჭიროებას აღარ წარმოადგენდა და არც წარმოადგენს. ამ მხრით მუშა მართლაც უფრო „პატრიოტია“, ბურჟუა-კაპიტალისტი კი უფრო „კოსმოპოლიტი“.

მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს, რომ „ეროვნული კულტურა“, იგივე ე. ი. „სამშობლო“ და „ეროვნება“ მუშის საფუძველი იყოს. სულაც არა!

მუშის ცხოვრების გაუმჯობესებისთვის ბრძოლა უხდება კაპიტალისტთან და მის მფარველ სახელმწიფოსთან, საიდან მისივე საფუძველი ცხადდება, რასაც ის ეყრდნობა, რაც მას ამ ბრძოლას უადვილებს და ამ ბრძოლაში ამარჯვებინებს. ეს კი არის მხოლოთ კლასობრივი სოლიდარობა, ინტერნაციონალური კავშირი და გრძნობა-აზრი და არა „სამშობლოს“ სიყვარული ან „ეროვნული კულტურის“ დაცვის საჭიროება! (ეს უკანასკნელი მხოლოთ დამხმარე მნიშვნელობისაა). ქვევით: როგორც წინა წერილებიდან დავინახეთ, კაპიტალიზმმა უკანასკნელ ხანებში, ამ ოცი-ოცდა ხუთი წლის წინათ კიდევ გადადგა ნაბიჯი, რომელმაც ის ამ ეტაპამდე მიიყვანა. ეს არის იმპერიალიზმი, რომლის საფუძველი, ცხადია, იგივეა, რაც კაპიტალიზმის საერთოთ, მხოლოთ ამ ეტაპზე მოხდა რამდენიმეთ ამ საფუძვლის გართულება—შეცვლა. რაში გამოიხატა ეს?..

ორ რამეში: ერთი მხრით იმპერიალისტურ-კაპიტალისტური დიდი სახელმწიფოების მმართველი ერების დახელოვნებული მუშები ზედა წრეები „არისტოკრატიდნენ“ და კლასობრივ რევოლუციურ ბრძოლას განზე გადგნენ, ბურჟუაზიულ ლიბერალურ პოლიტიკას გაჰყვნენ, ხოლო მეორე მხრით მშრომელთა მეტათ ფართე მასები როგორც მეტროპოლიის, როგორც გაბატონებულ, მმართველ ერების, ისე კოლონიების, დაპყრობილ ქვეყნების, დაჩაგრული ერების სულ უფრო და უფრო გარევოლუციონერდნენ და კლასობრივ ბრძოლაში ჩაებნენ. თვით „ეროვნული ბრძოლის“ მიზანი და ხასიათი „ეროვნული კულტურა“ კი აღარ არის, არამედ იმპერიალისტებისგან ეკონომიურათ განთავისუფლება, ე. ი. ადგილობრივათ ეკონომიური წარმატების თავისუფალ პირობებში ჩაყენება, დაჩაგრული ერის მშრომელთა მასსა ამ ბრძოლაში უახლოვდება და მოკავშირეს პოულობს საერთოთ კაპიტალიზმის წინააღმდეგ მებრძოლ მუშათა კლასში, როგორც საერთო მტრის წინააღმდეგ მებრძოლში. ამნაირათ ჩაგრული ერები, ხალხები, როგორც ასეთი მუშათა კლასთან ერთად იბრძვიან იმპერიალისტური ძალების წინააღმდეგ და ამ ბრძოლას ხელმძღვანელობს, ამას ჩვენი ავტორიც აღიარებს—მუშათა კლასი—„რევოლუციონური პროლეტარიატი“. ლენინი ამხნევებს და ამაგრებს [illegible] იმპერიალიზმის წინააღმდეგ და არა პირიქით.

ახლა მიბრძანეთ: რისთვის იბრძვის პროლეტარიატი? რისთვის იბრძვის საერთოთ კლასი? და განა რომელიმე კლასს შეუძლია ან ყოფილა ოდესმე მაგალითი ისტორიაში, რომ ერთ კლასს სხვა კლასების ინტერესებისათვის შეგნებულათ ებრძოლოს?! ასეთი მაგალითი ისტორიამ არ იცის და დარწმუნებული ვარ ვერც ავტორი გაიგებს, ვინაიდან, გიმეორებ, კლასი მხოლოთ თავისი კლასობრივი ინტერესებისათვის იბრძვის და თუ ამით იგი თავისთავათ სახალხო ანუ საერთო ინტერესებსაც იცავს, ეს იმის საბუთს როდი გვაძლევს, რომ მას ასეთი მიზან-დანიშნულება დავაკისროთ.

აქ უნებურათ მაგონდება მოღვაწეობა ჩვენი ფედერალისტების ძველი ლიდერების, რომლებიც ჩვენს მუშათა კლასს ერთ დროს მეოცე საუკუნის პირველ წლებში—კლასობრივი ინტერესების დათმობას და საერთო ეროვნულ ინტერესების დაცვას ურჩევდნენ, რა თქმა უნდა, ერის საერთო ეკონომიური წარმატების სახელით. ესენი ყვნენ აწ განსვენებულნი არჩილ ჯორჯაძე და კიტა აბაშიძე (იხ. იმ დროის გაზეთ „ცნობის ფურცლის“ №№-ები.) მართალია დღეს მოქ. თედო ღლონტი ჩვენს მუშებს კლასობრივი ინტერესების დათმობას და დავიწყებას არ ურჩევს, მაგრამ სამაგიეროთ ის ურჩევს, რომ ეს კლასობრივი ინტერესები მათ „ეროვნულს“ ქუდში უნდა გაახვიონ [illegible] იბრძოლონ.

ქუდში გამოხვეული და მედგრათ ბრძოლა! ეს როგორღაც ერთათ ვერ თავსდება.

ქუდში გამოხვეული მუშები ვერასდ მედგრათ და „მიზანშეწონილათ“ ვერ იბრძვიან.

სწორეთ თედოსავით ურჩევენ დღეს ევროპაში მუშებს: კაუცკები, მაკდონალდები, რენოდელები, ვანდერველდები, ხოლო ჩვენში—ჟორდანიები, ჩხეიძეები, წერეთლები, გეგეჭკორები, რომ ქუდში გახვიონ „დემოკრატიას“ და ასე შევიდნენ იმ სასუფეველში, რომელსაც „ბურჟუაზიის ბატონობის რესპუბლიკა“ ეწოდება.

რევოლუციის დღევანდელმა ვითარებამ დაგვანახვა, თუ რას ემსახურება ასეთი ბრძნული „სოციალისტური“ რჩევა და რა „განსაკუთრებულ სამსახურს უწევს ის რევოლუციას“. აშკარაა, რომ ეს უფრო სამსახურია კონტრ-რევოლუციის, ვიდრე რევოლუციის; და ამიტომაც ყველა ეს მუშათა „კეთილი“ მრჩეველნი მოღალატეები არიან რევოლუციის და სოციალიზმის და არა მისი „განსაკუთრებული მსახურნი“.

რ. ქ.

(გაგრძელება იქნება).

საქართველოს სახალხო მეურნეობის საბჭოების პირველი ყრილობა

ამხ. ავაკოვის მოხსენება (გაგრძელება)

საქართველოს 30 თამბაქოს ფაბრიკათა შორის ს. მ. უ. ს. ნაციონალიზაცია მოახდინა მხოლოდ 12 ასეთი ფაბრიკისა. თავის მოწყობილობით თამბაქოს ფაბრიკებს შეეძლოთ, ემუშავათ [illegible] მაგრამ, რადგანაც ნახევარი [illegible] თამბაქოს წარმოება [illegible] გაძლიერებული იმ დონემდე, როგორც იყო ომამდე. [illegible] 6 თვეში ფაბრიკებმა დაამზადეს 195 მილიონი პაპიროსი და გადაამუშავეს 7500 გირვ. თამბაქო. მაგრამ ამ [illegible]

რაც შეეხება სამკერვალო მრეწველობას [illegible] 206,708 ცალი სხვა და სხვა საგანი: ხალათი, შარვალი, პერანგი, ქუდი და სხვ. სულ 63 მილიონ მანეთზე მეტად ღირებული.

ტყავის მრეწველობაც [illegible]

რესპუბლიკის 15 ქარხნიდან სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს გამგებლობაში იმყოფება 4 მსხვილი ქარხანა. ტყავის განყოფილებამ მოაწყო რამდენიმე სახელოსნო, შემოღებულმა პრემიალურ სისტემამ ნაყოფიერება შესამჩნევათ გააძლიერა, მაგრამ ნედლი მასალა ცოტაა [illegible] თუ არ უზრუნველვყავით [illegible] მასალით, მუშაობა შეიძლება ზამთარში შეწყდეს.

[illegible]

მას აქვს რამდენიმე სუსტად მოწყობილი ქარხანა, [illegible] ნედლი მასალა. [illegible] ქარხანა [illegible] აზერბაიჯანის [illegible] ნედლი მასალით; ნედლი [illegible] არ არის [illegible]

[illegible] კრამიტის ქარხნები.

[illegible]

დესმა საბჭომ მოლაპარაკება გამართა ქარხნის პატრონებთან. გადაწყვეტილია მის ტაკციები შეიძინონ.

გზა და გზა მომხსენებელი ეხება სახელმწიფო შენობათა კომიტეტის და მის განყოფილების გიდრო შენობის მოქმედებას. ესენი ინტენსიურათ მუშაობენ. რესპუბლიკის ერთ ადგილას მიტოვებულ დასავლეთ საქართველოში დიდი მუშაობა სწარმოებს სარწყავ არხების გასაყვანათ.

პროექტები ჩვენ გამოვიღეთ ძველი მთავრობების „მაუდ-ქვეშიდან". ჩვენ დავაკმაყოფილეთ გადაუდებელი საჭიროებანი გლეხებისა, რომლებიც დახმარებას გვთხოვდნენ ამ საქმეში, ეხლა ისინი ნათლად დარწმუნდნენ, რომ საბჭოთა ხელის უფლება საქმით ზრუნავს და ფიქრობს მათზე.

ჩვენი მრეწველობისა და სახალხო მდგომარეობის მეურნეობა ასეთია, ათავებს ამხ. ავაკოვი, რომ ჩვენ [illegible] სათვალყური. ჩვენ მოვახერხეთ და ჩვენი მრეწველობა მეტ დაქვეითებისაგან გადავარჩინეთ. ჩვენ ცოტათი განვავითარეთ კიდეც იგი და ახალი გზები მოვიძიეთ. [illegible] მდგომარეობამ შეიძლება დიდ ხანს გასტანოს: ამისთვის ჩვენ მზათ უნდა ვიყოთ.

შეკითხვები მომხსენებელს.

მოხსენების გათავების შემდეგ ყრილობის პრეზიდიუმს წარუდგინეს [illegible] კითხვები, რომლებზედაც მომხსენებელი იძლეოდა პასუხებს.

სხვათა შორის გამოირკვა, რომ [illegible] რაიონებში გაძლიერებულ მუშაობაა [illegible] ქუთაისში და ბორჯომში. [illegible] ცნობები იმის შესახებ, თუ რა ჯდება ფაბრიკის ნაწარმოები: ერთი კოლოფი ასანთი ჯდება 600 მან., ხოლო ბაზრის ფასი [illegible] ფაბრიკის [illegible] ჯდება 16,000 მანეთი, ბაზარზე კი იგივე გირვანქა ღირს 25—30 ათასი მანეთი.

შემდეგ რა მომხსენებელი თბილისის ელექტროფიკაციის საკითხს [illegible] ყრილობას მდ. მტკვარის გამოყენების პროექტის არსებობას, [illegible] საკითხი განიხილება პროცესშია და მათი განხორციელება კი მოითხოვს დიდ საშუალებას.

მეორე დღე.

ამხ. ავაკოვის ხანგრძლივი სიტყვა.

ამხ. ავაკოვმა მოიყვანა ციფრებით დასაბუთებული ცნობები ს. მ. უ. ს. პრეზიდიუმის მოქმედების შესახებ. ეს ცნობები ასეთია: 1 აპრილიდან 1 ოქტომბრამდე პრეზიდიუმს ჰქონდა 82 სხდომა, რომლების დროს განიხილა 300 საკითხი. 26 თებერვლიდან 24 სექტემბრამდე ს. მ. უ. საბჭომ მიიღო 8,190,000,000 მან., რაც შეეხება წარმოებათა [illegible] უნდა მოვიყვანოთ ქარხანა „შრომა", რომელზედაც იხარჯება 195 მილიონი მანეთი, როდესაც იქ დამზადებული საქონელი ღირს 1,100 მილიონი მანეთი. [illegible] მანეთი ფუთი, ხოლო [illegible] იგი ღირს 18 ათასი მა[illegible]

[illegible] წარმოებათა შორის [illegible] 12, [illegible] და ზეთის სახდელი—6, [illegible]—4, საფეიქრო—5, [illegible]—25, [illegible]—23 და სხვ. თბილისში [illegible] 25 ელექტრონის სადგურზე 58 მამოძრავებელ მანქანიდან მუშაობს მხოლოდ 20, რომელთაც აქვთ 1,200 ცხენის ძალა. [illegible]

ფეილმა განყოფილებამ მიიღო თავის გამგებლობაში 32 სტამბა, მათგან 14 წვრილია; იღებენ ზომებს, რომ ყველა ამ სტამბას ერთ ბინაზე მოუყარონ თავი. 7 სტამბა ემსახურებოდა სხვა და სხვა უწყებას და მათ განკარგულებაში იმყოფება. რაც შეეხება ავტო-ტრანსპორტს, როგორც მანქანები, ისე მოწყობილობა სხვა და სხვა ადგილას მოვაგროვეთ, სადაც ისინი გაფანტეს მენშევიკებმა, ცოტა რაიმე გაკეთებაც მოვახერხეთ, ახალი დარგებიც კი მოვაგვარეთ [illegible] ავტომობილი თბილისში—65ია, ავტობაზები—40, შესაკეთებელი 68. სამარგო ავტომობილი—158; მათგან თბილისში 60. [illegible] ავტომობილების სასაქონლო [illegible] 180 მანქანაა, რომელთაც [illegible] ნაწილი [illegible] ნაწილები, რომლებიც [illegible] მანქანებს.

რაც შეეხება სათბობს, 6 თვის განმავლობაში აზერბაიჯანიდან მივიღეთ 278,000 ფუთი კეროსინი, აქედან 165 ათასი ფუთი თბილისისათვის და 112,000 ფუთი პროვინციისთვის. [illegible] რკინის გზით მოტანილია 300,000 ცალი. შეშა დამზადებულია 12,196 კვ. საჟ., [illegible] 15,146 ფუთი. [illegible] 10 ათასი ფუთი [illegible] პარკი.

მოხსენებანი ადგილებიდან.

ბათუმი.

საბჭოთა ხელის უფლების დამყარების პირველ დღიდანვე ბათუმის სახალხო მეურნეობის საბჭომ [illegible] ყველა წარმოებანი, [illegible]

[illegible] ბათუმის [illegible] ქარხანა [illegible] 885 ტონის [illegible] 1005 [illegible], 8,630 [illegible] და 472 [illegible]

ბათუმის ოლქი.

[illegible] ბათუმის ოლქის პროფკავშირების ეკონომიური განყოფილების წარმომადგენლის ამხ. [illegible] მოხსენებიდან ჩანს, რომ ბათუმის სახალხო მეურნეობის საბჭოს მიერ გამოცხადებული იყო 55 პროც. წარმოებათა ნაციონალიზაცია. [illegible] სამი ქარხნის ნაციონალიზაცია და მე 4 ქარხნის ნაციონალიზაციას ბათუმის სახალხო მეურნეობის საბჭო დაჟინებით მოითხოვს. ქიმიურ წარმოებას, რომელიც იმყოფება სახალხო მეურნეობის საბჭოს განკარგულებაში, წარმოადგენს [illegible] ქარხანა, პატარა [illegible] ქარხანა, რომელიც [illegible] ქარხანა. [illegible]

[illegible] ბის საბჭოს განკარგულებაში, მაგრამ წარმოების ნაყოფიერებას ხელს უშლის ტყავის უქონლობა. [illegible] მუშაობენ [illegible] წარმოებას [illegible] რომ სახალხო მეურნეობის საბჭოს არა აქვს საკმარისათ ფულის ნიშნები. [illegible]

სახალხო მეურნეობის საბჭოს უშუალო დამოკიდებულებაზე, მოხსენებელი აღტკიცებს, რომ მათი შეერთებული მუშაობა ... ნაყოფიერი. პროფესიონალური საბჭო უწევს წარმოებას კონტროლს და ეხმარება მის შექმნაში.

ქუთაისი.

ქუთაისის სახალხო მეურნეობის საბჭოს მოქმედების შესახებ მოხსენებით გამოდის ამხ. ხოჯამიროვი. ქუთაისის სახალხო მეურნეობის საბჭო მოეწყო რამდენიმე დღის განმავლობაში საბჭოთა ხელისუფლების მაზრაში დამყარების შემდეგ. აპრილამდის ქუთაისის სახალხო მეურნეობის საბჭო ეწეოდა კომუნალურ მეურნეობის მუშაობასაც, ვისაიდან უკანასკნელი არ არსებობდა. სახალხო მეურნეობის საბჭოს მუშაობა მჭიდროთ არის დაკავშირებული სამაზრო რევკომთან, აგვისტოდან უკვე მოეწყო შეერთებული მუშაობა პროფესიონალურ საბჭოსთან. ურთიერთ დამოკიდებულება მუშებს და სახალხო მეურნეობის საბჭოს შორის ერთ დროს ვერ იყო [illegible], რადგანაც სახალხო მეურნეობის საბჭოს არ ჰქონდა შესაძლებლობა მუშები მოემარაგებინა რითიმე.

ახლა კი, როცა მომარაგებამ გამოუმჯობესდა, დამოკიდებულებაც უკეთესი შეიქმნა. სახელმწიფო შენობათა კომიტეტია გზათა სექციამ მოახდინა შეკეთება რკინის და ხიდების [illegible] [illegible] სექციის მუშაობა განსაზღვრულია საბჭოთა [illegible] ქარხნის [illegible] შეკეთებით, [illegible] შეკეთებით და სხვა. [illegible] მოეწყო 5,000 დესეტინისა, [illegible] 11,000 დესეტინა. [illegible] შეკეთება რამდენიმე [illegible] და [illegible] ბისის.

მთავარი მუშაობა ტყის განყოფილებისა გამოიხატა [illegible] ზიდვაში, რომელიც [illegible] იყო [illegible] მთავრობის მიერ. [illegible] 500 ფუთი [illegible] განყოფილებამ მთელი თავისი ყურადღება მიაქცია [illegible] მომარაგებას, რომელიც აწვდიდა ყველგვარ საამშენებლო მასალას ქუთაისის საწარმოებიდან: მათ მიერ მოწყობილი იყო გამოკვლევა გუმის, ოხრის, [illegible], [illegible], შაბის, და მთის [illegible]

გამოიკვლევამ გვიჩვენა, რომ ქუთაისის მაზრა ყველა ამითი შესამჩნევათ მდიდარია. მომარაგების განყოფილება მხოლოდ აწარმოებდა მასალებს. განსაკუთრებით ინტენსიური იყო მისი მუშაობა რევოლიუციის პირველ დღეებში, როდესაც გვხვდებოდა ძლიერ დიდი შეფერხება [illegible] ხიდებისა.

ლაპარაკობს რა წარმოების მდგომარეობაზე, მოხსენებელი ასახელებს, იმ ზომებს, რომელიც იყო მიმართული [illegible] ქარხნის მოსაწყობად. ქარხანა მოგვცემს დღე და ღამე 300 ცალს. [illegible] ნაციონალიზაცია მოხდა ფუთ 30,000 ფუთის.

სახალხო მეურნეობის საბჭოს მიერ იქმნა მოწყობილი სადურგლო, [illegible] და სადურგლო სახელოსნო. უკანასკნელი [illegible], რათა ეს სახელოსნოები იქნეს დაყენებული [illegible] კომერციულ ნიადაგზე, რომ მათ შეეძლოთ ყველა ხარჯების ანაზღაურება.

[illegible] შრომის სახალხო კომისარიატის მოხსენება.

[illegible] გამოწვეული.

სესიამ მიიღო რეზოლიუცია, რომელიც იწონებს საერთოდ შრომის სახალხო კომისარიატის მოქმედებას და ავალებს მას მოკლე ვადაში გაატაროს, ყველა საჭირო ღონისძიებანი შრომის საკითხის მოწესრიგებისათვის.

[illegible] გებისთვის დაწესებულ რიგით, [illegible] ნორმების და სოფლის მოსახლეობის [illegible] საქმეში.

სახელმწიფო ბანკის [illegible]

მოსკოვი, 9 ოქტ. (რადიო). ც. აღმ. კომიტეტმა გამოსცა შემდეგი დეკრეტი: [illegible], სასოფლო მეურნეობის, საქონლის გაცვლის განვითარების მიზნით, და [illegible] ფულის ტრიალის კონცენტრაციის და ფულის ტრიალის [illegible] ზომების გატარების მიზნით, სრულიად რუსეთის აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: [illegible] სახელმწიფო ბანკის მოქმედება გახსნას არა უგვიანეს 1921 წლის 15 ნოემბრისა. გადიდებულ იქნას სახელმწიფო ბანკის ძირითადი თანხის შესაქმნელად 2 ათასი მილიარდი მანეთი. მინდობს სახალხო კომისართა საბჭოს ერთი კვირის ვადაში დაამტკიცოს სახელმწიფო დებულება.

უშუალო მონაწილეთა იმ პართა რიგი, რომელთაც შეუძლიათ გამოვიდნენ მოგონებებით [illegible] მოგონებათა საღამოების გამტარებელმა ხელმძღვანელ ორგანოებმა უნდა იზრუნონ, რათა უფრო თვალსაჩინო და ძვირფასი მოგონებანი დაწვრილებით ჩაიწერონ. შემდეგ ეს მასალები წარმოდგენილ იქნას რ. კ. პ. ც. კ. [illegible] საშუალებით.

დღესასწაულის მოსაწყობად არავითარი სპეციალური ასიგნობა არ გადაიდება. ყველა ამისათვის საჭირო ფული გადაიტანება პოლიტგანათლების და პარტკომის მიმდინარე ბიუჯეტზე. დღესასწაულის მოწყობას სრულიად უნდა [illegible]

კონცერტების და წარმოდგენების [illegible] რიგი ოქტომბრის კომისიები; [illegible] დღესასწაულის [illegible] ოქტომბრის კომისიები, პარტკომის, კომ. ახ. კავშირის, აღმ. კომის, პროფკავშირების და პოლიტგანყოფილების წარმომადგენლებისაგან. ოქტომბრის კომისიები თავის მოქმედებისათვის ანგარიშვალდებულნი არიან ცენტრალური ოქტომბრის კომისიის წინაშე. მოხსენების თეზისები: „ოქტომბრის რევოლიუციის მონაპოვარი" და „ახალი ეკონომიური პოლიტიკა", თეზისები მოგონებათა საღამოებზე ისტორიული გამოსვლებისა, [illegible] ლოზუნგები და ნაწარმოებნი, რომლებიც უნდა იქნან შესრულებული საღამო—მოგონებათა ლიტერატურულ ნაწილში, დამატებით იქნება გამოცხადებული.

6 კონფერენცია გაიცნო რა [illegible] გუბერნიების დამშეულთა მდგომარეობას აირჩია დამშეულთა დამხმარე კომისია, რომელსაც დაევალა ენერგიულად იმუშაოს მთელს რაიონში [illegible] შესაკრებათ. ამით ამოიწურა კონფერენციის დღის წესრიგი [illegible] ნაყოფიერი იყო, რაც [illegible] თავის [illegible]. კონფერენცია დაიხურა „ინტერნაციონალის" მღერით.

ქ. [illegible]

ქრონიკა

◆ **ხაზინის ყრილობა.** [illegible] ყრილობა გაიხსნება ოთხშაბათს, ა. წ. 12 ოქტომბერს, დილის 10 საათზე საკამერო თეატრის დარბაზში, [illegible] მოედანი. ყრილობაზე ჩამოსულ [illegible] მობრძანდნენ სამშაბათს 11 ოქტომბერს საღამოს 6 საათზე სასურსათო კომისარიატში, სასურსათო [illegible] (ოთახი № 24.)

◆ **[illegible] დაწესებულებების [illegible]** შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან [illegible] კომისიამ მიიღო ცნობები, რომ [illegible] კომისია ყველას [illegible] რომ [illegible] „5" [illegible] შემდგარ [illegible] კომისიის წევრებს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის [illegible] კომისია შედგება შემდეგი ამხანაგებისაგან: მ. [illegible], მ. [illegible], დ. [illegible], გ. [illegible] და ლ. [illegible]. ყოველგვარი ცნობები მიიღება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატში, ოთახი № 151, კომისიის თავმჯდომარე დ. [illegible]

◆ **[illegible] ყრილობა [illegible]** [illegible]

◆ **ქალაქის სავაჭრო პატარა სახლების (ბუდკების) იჯარით გაცემა.** ქალაქ თბილისის რევკომმა დაამტკიცა სავაჭრო პატარა სახლების იჯარით გაცემისთვის [illegible] ვაჭრობა. სულ თბილისში 33 პატარა სავაჭრო სახლია, მათგან ერთი [illegible] ქის საჭიროებისათვის არის დაკავებული, 12 მათგანის, რომლებიც არიან ქალაქის განაპირებში, [illegible] და 8 მათგანი [illegible] 4-ს შესახებ კი [illegible] სახლების [illegible] თვიურად გადიდებულია 15—35000 მანეთამდე.

◆ **ამხ. [illegible] ლექცია.** სამშაბათს 11 ოქტომბერს მუშათა ცენტრ. კლუბში შედგება პოლიტიკურ განათლების მთავარ მართ. ლექციათა მე-2 სერია თანამედროვე ეკონომიურ პოლიტიკის საკითხის შესახებ. ლექციის „[illegible] და ახალი ეკონომიური პოლიტიკა" [illegible]

◆ **ახალი კანონ პროექტები.** შინაგან საქმეთა სახ. კომისს. [illegible] პროექტი: [illegible]

◆ **უცხო ენების კურსები თამარ თაქთაქიშვილის.** კურსების მიზანია: ორი წლის განმავლობაში [illegible] სწავლა დაიწყება 15 ოქტ. საღამოს ექვს საათზე.

საბჭ. საქართველო დამშეულთა დასახმარებლათ

დ. აბაშა.

18 სექტემბერს დ. აბაშაში [illegible] ოთხი მილიონ [illegible] (4,950,000 მ.) [illegible]

[illegible] რევოლიუციის [illegible]

ამის გარდა აბაშის რაიონში სხვა და სხვა თემებში [illegible]

ვ. [illegible]

პარტიული ცხოვრება

ოზურგეთი.

სექტემბრის პირველ რიცხვებში ქ. ოზურგეთში შეიკრიბა საქ. კომპარტიის ოზურგეთის რაიონის ორგანიზაციის კონფერენცია, რომელზედაც დაესწრო 27 დელეგატი გადამწყვეტი ხმით. [illegible] იქნა ამხ. გრ. [illegible] და [illegible]. კონფერენციამ [illegible] ქართ. კომპ. ცეკა და საქ. რევკომს [illegible] შემდეგი შინაარსის: „ოზურგეთის რაიონული კონფერენცია [illegible]" [illegible] დღის წესრიგში იყო შემდეგი: 1) მოხსენება მომენტზე; 2) მოხსენება სასურსათო გადასახადზე; 3) მოხსენება რაიკომის მუშაობაზე; 4) მოხსენება ადგილებიდან; 5) მოხსენება ორგანიზაციის [illegible] მუშაობაზე და ქალთა მოძრაობის შესახებ; 6) სახელმწიფო ვაჭრობის შესახებ; 7) რაიკომის არჩევნები; 8) [illegible] დამხმარე კომიტეტის არჩევნები; 9) მიმდინარე საქმეები. [illegible]

2. სასურსათო გადასახადის შესახებ [illegible]

3. რაიონული კომიტეტის მუშაობაზე [illegible]

4. კონფერენციამ მოისმინა [illegible]

5. სახელმწიფო ვაჭრობის შესახებ [illegible]

პროვინციაში

ახკანის თემი.
(ოზურგეთის მაზრა.)

მენშევიკების [illegible] წლის აგიტაციამ ბოლშევიკების წინააღმდეგ საკმაოთ მოწამლა ხალხი, მაგრამ ვერ ვიტყვი, რომ ჩვენს თემში ადგილობრივ რევკომს მტრულად უყურებდნენ, პირიქით [illegible] ხალხი, აქაც, როგორც საზოგადოთ, იმდენად არის უკმაყოფილო, რამდენად [illegible] ის მისთვის აუცილებელი საგნები, როგორიცაა მაგალითად: ფქვილი, მარილი, ნავთი, [illegible] და სხვ. [illegible] სიმინდისა [illegible] შესაფერი.

წელს ღვინის, თხილის და საერთოდ ხილების მოსავალი საშუალო იყო.

დავიწყეთ გზების შეკეთება, [illegible]

პირველ ოქტომბრიდან უნდა დაიწყოს სწავლა სკოლებში, მაგრამ [illegible]

გვყავს კი ერთი ფერშალი, რომელიც სრულებით ვერ ასწრებს ყველას მოხედვას. [illegible]

იყვნენ აქ ყაჩაღები 4-5 მეტი, მაგრამ მათ დაყარეს იარაღი და დანებდნენ მთავრობას.

გვაქვს ფოსტა, რომელიც კვირაში ორჯერ (ოთხშაბათობით და შაბათობით) [illegible] წერილები და [illegible] ტელეფონი, [illegible] რევკომთან.

რევკომის განკარგულებაში არც ერთი ცხენი არ არის და [illegible] მხოლოდ მილიციონერის, საშუალებით [illegible]

[illegible] „მენშევიკებმა [illegible] „სულ წასულია" [illegible]". ჩვენ კი [illegible]

პროკოფი ახკანელი.

ჩვენი ფოსტა

„თანამედროვე [illegible]" [illegible] არ წავა. [illegible]

[illegible] არ წავა.

„რეზი". არ წავა. მოგვაწოდეთ სხვა კორესპონდენციები.

[illegible] **პასუხისმგებელ კორესპონდენტს.** ძალიან დაგვიანებულია: არ წავა. [illegible]

[illegible] რაიონის კორესპონდენტს. არ წავა. [illegible]

[illegible] [illegible] კომკავშირის [illegible]

— საქ. კომპარტიის თბილისის კომიტეტი—რუსთაველის პრ., 22 [illegible] 5—74.

— 1-ლ რაიონის [illegible] ქ. 136. თეატრი „[illegible]" ტელ. 1—33.

— მე-2 რე რაიონის [illegible] ქ. № 87. ტელ. 5—69

— მე 3-მე რაიონის [illegible] 5—58.

— მე-4-ე რაიონის [illegible] ქ. 29 „[illegible]" შენობაში. 9—52.

— მე-5-ე რაიონის [illegible]

— საქ. ახალგ. კომუნისტურ კავშირის ცეკა—რუსთაველის პრ. 22

სარედაქციო კოლეგია.

განცხადებანი

[illegible]

[illegible] ღრმად დამწუხრებული [illegible], [illegible] ამხანაგები [illegible] გერძენიშვილები [illegible] ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ 9 ოქტომბერს [illegible] გარდაიცვალა [illegible]

გრიშა ტატოს-ძე გერძენიშვილი

რომლის გამოსვენება დანიშნულია 1/ ამ ოქტომბერს [illegible] სამ საათზე, [illegible] ბინიდან, [illegible] ქ. № 2. [illegible]

საქ. კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტი აცნობებენ ყველა წევრებს და კანდიდატებს კომკავშირისას, რომ [illegible] გარდაიცვალა

ამხ. გრიშა გერძენიშვილი

([illegible] ხამაზრო კომიტეტის წევრი).

[illegible] ბინიდან [illegible] ქ. № 2 [illegible] კომკავშირის ყველა წევრების და კანდიდატების დასწრება სავალდებულოა.

„[illegible]" მოწყობილი [illegible] კომიტეტი [illegible], თბილისის ყველა რაიონებში [illegible] კომიტეტის თავმჯდომარეების [illegible]

კრებები ყველა რაიონებში შესდგება 12 ოქტომბერს, ოთხშაბათს, დღის 4 ს. საათზე.

სახლის კომიტეტების თავმჯდომარეთა კრება:

1 და მე 2-რე კომის —ყოფ. არტისტულ საზოგადოების საკონცერტო დარბაზში.

3—4 ყოფ. საკამერო თეატრის დარბაზში.

5 [illegible] სკოლაში ([illegible]).

6—7—[illegible] თეატრი.

8 და მე-9 კომუნისტურ საწვავ. შენ. (ყოფ. [illegible] ფაბრიკა).

10, 11, 12 კომის.—[illegible] აპოლოში.

„[illegible]" მოწყობილ მთავარი კომიტეტის თავმჯდომარე. (ხელმოწერილია).

პარტიული.

სამშაბათს, 2 ოქტ. საღამოს 6 საათზე რაიონულ კომიტეტის შენობაში შესდგება მე-4 რაიონის მუშავენთა თათბირი.

დღის წესრიგი:

1. [illegible] მუშაკების [illegible] გამგის მოხსენება მუშაობის [illegible] შესახებ.
2. იჩეიკების მდივნების მოხსენება: ავტოსახელოსნო № 1-ის, ცენტროკავშირისა, სახალხო კავშირისა, ავტოსახელოსნო № 2-ის, [illegible] რევკომის [illegible]
3. მიმდინარე საქმეები.

ყველა მდივანი ვალდებულია გამოცხადდეს; ვინც არ გამოცხადდება გადაეცემა პარტიის გამწმენდ კომისიას.

— საქართველოს კომპარტიის თბ. ორგ. მე-4 რაიონის პრეზიდიუმი აცნობებს [illegible] მდივნებს, რომ [illegible] ოქტომბრის პირველ ნახევარში, იწვევს 16 ოქტომბერს, [illegible] პასუხისგებაში იქნებიან მიცემულნი.

ამერიკა.

სამოქალაქო ომი ამერიკაში.

ლონდონი, „ტაიმსი" № ში 2 ოქტომბრიდან ცნობაში სათაურით: „სამოქალაქო ომი ამერიკაში" აქვეყნებს ნიუ იორკიდან მიღებულ დამატებით ცნობებს მუშათა მღელვარების შესახებ ვირჯინიის შტატში. „ტაიმსი" იტყობინება: ამერიკაში ნამდვილი ომი წარმოებს მუშებსა და მთავრობის ჯარს შორის. [illegible] რომელმაც კატეგორიულად მოითხოვა ამბოხებულთა დაუყოვნებლივ განიარაღება. [illegible] ხელსაყრელი [illegible] [illegible] „ტაიმსი" [illegible] რომ მუშათა [illegible], მაგრამ ასეთი [illegible] ამერიკაში [illegible] შემოქმედების სისტემატიური ნიშანია.

ოქტომბრის რევოლიუციის 4 წლის თავისათვის

სრულიად რუსეთის ცენტრალურ ოქტომბრის კომისიისაგან

მოსკოვი, 7 ოქტომბერი. (რადიო). რ. კ. პ. ც. კ. წინადადებას იძლევა ოქტომბრის რევოლიუციის 4 წლის თავის დღესასწაულობა მაქსიმუმამდე იქნას დაყვანილი, [illegible] ცენტრად უნდა გადაიქცეს ეკონომიური პოლიტიკის ახალი კურსი. ამიტომ რუსეთის ცენტრალურ ოქტომბრის კომისიამ შემდეგი წესი შეიმუშავა და დაადგინა ოქტომბრის რევოლიუციისათვის:

1. დღესასწაულის წინა დღის 6 ნოემბერს, მოეწყოს [illegible] შენობებში, მუშათა კლუბებსა და თეატრებში მოგონებათა საღამოები, ამ საღამოებზე [illegible] უნდა იქნან მოხმობილნი, [illegible] მუშათა მასების, წარმოებებში მუშაობის შეწყვეტის მომენტში.

2. თვით დღესასწაულის დღეს დემონსტრაციები არ გაიმართოს, მოეწყოს [illegible] თემაზე: „ოქტომბრის რევოლიუციის მონაპოვარი და ახალი ეკონომიური პოლიტიკა", გაიმართოს უფასო წარმოდგენები და კონცერტები.

3. მორთულობა რაც შეიძლება ნაკლები იყოს (მაგალითად, დროშები, მწვანეულობა), ახალი მასალის და ფულის დაუხარჯველად.

მოგონებათა საღამოები შემდეგი პროგრამით მოეწყოს: ა) ამბების მოკლე მიმოხილვა, რომლებმაც გამოიწვიეს ოქტომბრის რევოლიუციის ისტორიული აუცილებლობა; ბ) ოქტომბრის ამბების მონაწილე-დამსწრეთა გამოსვლა თავისი მოგონებებით; გ) ლიტერატურული გამოსვლები, ლექსების, ნაწყვეტების, [illegible], დრამატულ ნაწარმოებთა [illegible], რომლებიც ეხებიან 1917 წლის ოქტომბერს. ორატორები აუდიტორიას უზიარებენ თავის მოგონებებს იმ ამბებზე, რომელთაც ადგილი ჰქონდათ მათ ქალაქებში, სადაც მათ მოუსწროთ ოქტომბრის რევოლიუციამ, ამასთან, თუ ადგილობრივად მოიპოვება [illegible] და [illegible], რომლებიც 1917 წ. ოქტომბერს ცხებიან, მათი საშუალებით შეიძლება ამა თუ იმ მოგონების ილიუსტრაცია იყოს. „ოქტომბრად" ქვეშ უნდა ვიგულისხმოთ არა 1917 წლის კალენდრის ოქტომბერი, არამედ რ. კ. პ. [illegible] ხელმძღვანელობით [illegible] უფლების საბჭოების ხელში გადასვლის მომენტი. პარტორგანიზაციებმა წინასწარ უნდა გამოარკვიონ ოქტომბრის რევოლიუციის

კაპიტალიზმის სამეფოებში

ავსტრია.

ომის მსხვერპლთა ინტერნაციონალი.

მოსკოვი, 9 ოქტ. (რადიო). ვენაში დაიხურა ომის მონაწილე მსხვერპლთა ინტერნაციონალის მეორე კონგრესი. [illegible] ბარბიუსის წინადადება მუდმივი [illegible] ბიუროს მოწყობის შესახებ ომის მსხვერპლთა [illegible] კონგრესმა თავის რეზოლიუციაში განაცხადა, რომ ბრძოლა ომის წინააღმდეგ უნდა მიიღოს კაპიტალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ფორმა. მიიღეს რეზოლიუცია, რომლის თანახმად კონგრესი [illegible] სალამს უგზავნის საბჭოთა რუსეთს, და პროტესტს აცხადებს საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ მიმართულ საომარ სამზადისის გამო. კონგრესს დაუშვებლად მიაჩნია რუსეთის შინაურ საქმეებში ჩარევა და მოუწოდებს ომისაგან დაზარალებულთ ყველა საშუალებით შეუშალონ ხელი მათი მთავრობების მტაცებლურ განზრახვებს.

იტალია

ამხ. ლუნაჩარსკის შესვლის აკრძალვა იტალიაში.

მოსკოვი, 10 ოქტ. (რადიო). იტალიის გარეშე საქმეთა სამინისტრომ ამხ. ლუნაჩარსკის უარი უთხრა იტალიაში შესვლისათვის ნებართვის მიცემაზე კომპარტიის ყრილობაზე მონაწილეობის მისაღებად.